

De schaduwen van de bonenstaken

Mieke Steenhout

Het had zich jaren geleden voorgedaan, als een dun streepje in de tijd, onverwacht en toch nog niet geheel weggespoeld met de overige onbenullige gebeurtenissen die een mensenleven uitmaken. Omdat het ene voorval nu eenmaal gevolgd wordt door een ander voorval en de stapel zo hoog dreigt te worden, is de kans niet onbestaande dat bij het minste tikje, een vingervinger of zelfs door een lichtflits de opgetaste hoop van herinneringen, en dus ook de vroegste, in hun val weer tevoorschijn komen.

Zo was het ook telkens gegaan.

Als in een duikvlucht scheerden die oude herinneringen mijn geest binnen om even snel weer te verdwijnen. Maar een ervan bleef soms haken, weerbarstig en koppig zich werend om van onder de oude stapel weer uit te komen. Stug en onzeker als drijfhout de belangrijkheid opeisend waar het meende recht op te hebben. Ik staarde ernaar zonder te weten dat de koppigheid ervan het bewijs was van zijn relevantie, van zijn diepte maar vooral van de noodzaak het verder uit te spitten.

De jaren gleden voorbij. Het intense en olijke studentenleven had ik reeds lang vaarwel gezegd. De speelsheid van weleer had plaatsgemaakt voor het "serieuze" leven dat trappelt om geleefd te worden. Met de ernst kwam stilaan ook de heimwee naar toen, naar die snelle flitsen van herkenning en vergeten gewaande voorvallen.

Ik was zes jaar en zie mezelf staand in de tuin. De zon is al vergevorderd in haar neerwaartse tocht. Bij valavond zijn de kleuren het mooist. Het rood-oranje heeft het lichtzinnige geel van overdag overstemd. In de verte zie ik de silhouetten van de bonenstaken schemeren tussen de warmoes, bloemkool en rabarber van de biotuin van mijn vader. Als stille wachters breken ze de laatste vuurgloed van de zon in stukken, het tuinpad herleidend tot een nieuw tegelpatroon. Een design van vluchtige lijnen. Fascinatie alom. Deze schildering van 'vluchtigheid' doet me kijken, observeren en nogmaals kijken. Hoe langer de bonenstaken zich uitrekken op de grond, hoe verder het lijnenpatroon opschuift en hoe kouder mijn voeten worden.

Dit mysterie wordt stilaan een dagelijks observeren. Nadat ik voor het slapengaan nog even de tuin in mag,

probeer ik de eerste emotie van dit oorspronkelijk gebeuren te herbeleven. In mijn haren ruik ik de geur van bloemenzeep, in mijn slaapkleedje de geur van wasmiddel. Met een stokje teken ik die zonnelijnen op de grond, mijn eerste clair-obscuur-besef. En de vraag naar het waarom van het verglijden van de tijd. Terwijl de zon zakt en gaat slapen verdwijnen de lijnen in de grond. Enkel de tekening van het stokje is gebleven, een voorlopig rustpunt. Tot de volgende

dag de cyclus zich herhaalt. En ik het na een tijdje opgeef om er nog bij stil te staan.

Wanneer de herfst eraan komt en de bonenstaken opgeruimd moeten worden, herneem ik een laatste poging tot stokjesteekingen. In het kielzog van de zonneschaduw vind ik mijn oorspronkelijke groeven niet meer terug. Alles lijkt veranderd. En dat terwijl de

zon juist mijn middelpunt was, mijn ankerplaats, betrouwbaar in haar dagdagelijksheid. Mijn centrum is verplaatst, de balans veranderd. Onzekerheid slaat om me heen. Dat veilige weten heeft plaatsgemaakt voor de instabiliteit van het moment. Ik stap via het tuinpad, dat me eerst zoveel fascinatie verschaftte, terug naar de knusheid van de woonkamer. Nestel me in de warme gloed van de kachel en bedenk dat ik het ooit misschien zal begrijpen.

Vijftig jaar later is die fascinatie gebleven. De zon en haar kuren zijn vastgelegd in wiskundige formules, omgespit en onderuitgehaald. Met zonnewijzers probeer ik het fenomeen te doorgronden. Maar niks kan de eerste flits van verwondering omvatten in een of ander meetkundig stelsel.

En zo heeft de leeftijd de scherpte van mijn verbeelding aangetast. Alhoewel. Soms is ze daar terug. En plots bevind ik me weer in dezelfde tuin waar de zon morsig haar licht uitgiet. De bonenstaken hebben ondertussen plaatsgemaakt voor tuinmelde, warmoes en rode biet. Ik val stil en zie dat zijn schaduwpanseel aan de tijd een waardig uitzicht geeft. Begrijpen zal ik het nooit, maar het voelen van dat streepje licht, dat minzaam maar zeker voortgeduwd wordt, is genoeg om de rest van mijn tijd door te komen.